

Broinvigning den 5 september 2021 Grytesundsbron 11:00 Gäddegölshult

Välkomna ut till lodjurens, rödhakarnas och fiskgjusarnas skog. Välkommen ut till sundet mellan Södra och Norra Grytsjön, välkommen till backstugusittarnas, snapphanarnas, inhysesjonens, tjärbrännarnas, kolbottnarnas och brånebrännarnas marker.

Alla generationer före oss som kämpat, älskat, vårdat och förvaltat dessa bygder och idag är det vi som på olika sätt regerar, vårdar och brukar dessa landskap - landskap som vi skapar tillsammans för att kunna med kärlek och förstånd ge vidare till kommande generationer och släkten. I dag har tre landshövdingar och alla möjliga spännande människor samlats här för att inviga denna Grytesundsbro vid denna gränsstenen Grytehall eller Grytstenen eller Grytsjöhall - i en till synes undanskymd vrå av världen. Men på vilken karta som helst syns markeringen mellan de tre landskapen. Bara på den digitala Googlekartan visas en tveksam markering och den kan man undra över - står vi kanske i ett ingenmansland? Självt gillar jag inte gränser utan gör allt för att förena och överskrida gränser och försona. Att bygga broar yttre och inre kan vi alla göra på olika sätt. Så idag klipper vi inga band. Idag ber vi bara tre landshövdingar att fläta band mellan våra landskap **Skåne Blekinge och Småland** och denna fläta får sen hänga kvar som ett tecken och påminnelse om vår gemenskap och enighet också inför framtiden. Mycket finns att berätta om denna byggd om denna gränssten och det mesta har fallit helt i glömskans sankmark. Men om jag förstått det hela rätt så var Roskilde freden 1658 viktig för oss alla och de länder och lagar vi lever ut ifrån idag. Men denna gräns och denna gränssten är satt 1618. Eller var det Inlands isen som formade denna gränssten och satte en just här? Många har frågat om här finns en inskription på stenen- för mig är den i så fall osynlig - kan du se den så får du hjälpa mig att tyda den.

Grytsjöhall /Grytstenen står i sundet mellan Södra och Norra Grytsjön. Sundet heter Grytsjösund. Gammal stavning 1554 Gridsesund 1555 Grodttisundet 1603 Grijesundh

I Grytsjösund möts Skåne, Småland och Blekinge Denna gränssten "restes" 1618 när Jämshögs socken överfördes från Skåne till Blekinge och blev en trelänsgräns.

Fast Skåne och Blekinge var danska landskap fram till Roskildefreden 1658 - då de landskapen blev svenska. Och ett enda län blev Blekinge först 1683- tidigare var det som län uppdelat i två län Sölvesborg och Kristianopels län.

Jag vill tacka alla som kommit hit idag och vill uppmana oss alla att bygga broar för framtiden att vandra med varsamhet och att väl förvalta de skogar som ännu susar i våra bygder. Och särskilt tack till våra,

Landshövdingar Maria Arnholm från Kronobergs län, Landshövding Anneli Hulthén från Skåne samt TF landshövding Helena Morgonsköld från Blekinge (från 1 okt blir det Ulrica Messing.) Tack för att ni kommit ända hit. Och TACK till Sparbanken Ekens sparbankstiftelse som gjort denna bro och detta firande möjligt. Tack också till alla markägare och att ni gjort det möjligt att få dra dess vandringsleder över era marker.

Föreningen Spjutaretorpsbygdens kulturförening bildades 2018 men Konst-och kulturrundan 2014, och det är denna förening som gjort denna bro möjlig. Vi har en devis:

Med FORNTIDEN in i framtiden- och jag tror att vi måste ha vår historia med i bagaget när vi rusar mot framtiden – för att kunna vara närvarande här och nu. Detta är vårt sätt att placera denna bygden på kartan. För denna sten förtjänar mer uppmärksamhet.

Det har aldrig funnits en bro över sundet. (oss veterligt), och nu kan man ej komma med båt genom sundet mellan sjöarna. Detta sundet var tidigare ett farbart sund mellan sjöarna. Det är mycket svårt att ta sig över, särskilt vår och höst.

Platsen var mycket otillgänglig tidigare. Men nu finns två olika vandringsleder som leder hit.

Nu först skall Anders Agetorp- byggherren för bron hålla ett tal – sen ljuder

Byahornet från Farabol, Bockahornet från Spjutatetorp och gammal trumpet från Skåne/Danmark.

Alla som anmält sig till lunch på Stensjöäng är sen välkomna dit – annars möts vi på höjden här ovanför till

Gränsgudstjänst på Baggatorpet. En gammal 150-årig tradition som vi nu återupptagit. Där blir det präster från tre församlingar som medverkar. Härlunda, Kyrkhult och Örkened. TACK. / Marianna Agetorp 070-6739916